

Anf. 8 CHRISTINA HÖJ LARSEN (V): Herr talman! Det är förkylningstider. Jag ber redan nu om ursäkt för min röst. Jag hoppas att den ska hålla i några minuter. Herr talman! Integration eller inkludering handlar för Vänsterpartiet om att vi alla, svenskfödda eller inflyttade svenskar, ges förutsättningar och rättigheter att ha samma levnadsstandard och livschanser. Det handlar om att frigöra människors framtid från den bakgrund människorna har och att de därmed ska få ett liv på lika villkor med lika möjligheter. Att ha ett jobb och en inkomst är ofta avgörande för att en inflyttad ska få en standard i nivå med den som en infödd person i samma ålder har. Men integration är samtidigt mycket mer än jobb. Integration handlar också om boendestandard, om hälsa, om livslängd och om jämlika möjligheter för människor att erbjuda sina barn bra uppväxtvillkor, bra chanser i livet och frihet. När man diskuterar integration behöver man skilja på det som brukar kallas den stora integrationspolitiken och det som brukar kallas den lilla integrationspolitiken. Även om Sverige både kan och bör bli ännu bättre på att skapa lika levnadsstandard och livschanser för nyinflyttade som för dem som har levt länge här är Sverige ett land som med många mått mätt har varit framgångsrikt i fråga om att integrera inflyttade.

Som flera migrationsforskare har visat kan bara en del av den framgången förklaras av insatser som har riktats specifikt mot nyanlända och andra utrikes födda. Riktade insatser som språkundervisning eller validering är den "lilla" integrationspolitiken, och många av de förslag vi debatterar här i dag ingår i just den "lilla" politiken. Men Sveriges verkliga framgångsrecept är den "stora" integrationspolitiken. Det är den som verkar inkluderande för de allra flesta i befolkningen under olika delar av livet. Det handlar alltså om det välfärds- och trygghetssystem som ska skapa bra förutsättningar under livets alla delar – ända från barnomsorg och utbildningssystem till hälso- och sjukvård, arbetslöshets- och sjukförsäkring och tillgång till bostad och välfärdstjänster som bibliotek och kultur. Det är det stora arbetet vi har. Herr talman! Det går alltså inte att tala om integration utan att också tala om den generella välfärden – den stora integrationspolitiken. Vänsterpartiet vill se ett rättighetsbaserat flyktingmottagande som tar sin utgångspunkt just i den generella välfärden. Mottagandet av människor på flykt ska, från asylprocessen till boendet och etableringen i samhället, präglas av ett perspektiv där den enskilda människans möjligheter till ett jämlikt och jämställt liv, fritt från diskriminering, står i centrum. Det innebär att vi tillsammans skapar ett samhälle som ger alla förutsättningar till lika goda livsvillkor och möjligheter – ett samhälle som står upp för att människor som lever och verkar här ska ha bra rättigheter och möjligheter. Den generella välfärden är central för att upprätthålla de rättigheter som det är vår skyldighet att värna. Det är också genom dessa två byggstenar vi skapar den

snabbaste och mest effektiva möjligheten för nyanlända människor att komma in i det svenska samhället. Herr talman! Alliansen lämnade efter sina åtta år vid makten en välfärd som var urholkad av skattesänkningar. Som en följd av det var Sverige ganska dåligt rustat för att hantera att många människor sökte sig hit under hösten 2015. I efterhand kan vi konstatera att vi klarade av det, mycket tack vare stora insatser från ideella krafter. Den utmaning vi nu står inför handlar om att ge de människor som sökt sig till Sverige på flykt undan krig och förtryck goda möjligheter att starta sina nya liv här. Vi kommer att klara den utmaningen också, men hur framgångsrika vi blir beror helt på de beslut som vi nu tar. Nyckeln till framgång för Sverige har aldrig varit lägre löner eller sämre villkor än i andra länder. Vår styrka har varit att investera i samhället och i varandra: i utbildning, bostäder, hälsa och jämlikhet. Det är så Sverige utvecklas och växer. Det visar hela vår moderna historia. Tidigare generationer fick bättre utbildning och bättre jobb samtidigt som vi blev fler. Det var möjligt tack vare långsiktigt lönsamma satsningar. Detta behöver vi dra lärdom av även i dag. Regeringen har i samarbete med Vänsterpartiet genomfört en rad reformer som underlättar etableringen av nyanlända, men vi hade velat se fler och större satsningar både på den stora integrationspolitiken i form av en utbyggd och stärkt generell välfärd och bostads-byggnad och på den lilla integrationspolitiken i form av utökade satsningar på svenska från dag ett. För att kunna göra det krävs en omfördelning politik där samhällets rikaste bidrar mer. Så enkelt är det. Herr talman! Dagens debatt handlar alltså om integration, men det går inte att tala om integration utan att också tala om migrationspolitik. När vi stiftar lagar som gör det svårare att få stanna i Sverige, som gör uppehållstillstånden tillfälliga och splittrar familjer, kommer det att påverka möjligheterna att etablera och integrera sig i samhället. Trygghet, herr talman, är det bästa fundamentet att bygga en ny framtid på. Lagar som splittrar familjer och sätter människors liv på paus måste rivas upp för att skapa förutsättningar för en bättre inkludering. Herr talman! Det går inte att tala om integration utan att tala om rasism och diskriminering. Vänsterpartiet vill ha ett samhälle där vårt kön, var vi är födda och våra föräldrars klassbakgrund inte styr våra möjligheter i livet – frihet, återigen! Regeringens migrationspolitik har dessvärre kommit att inspireras av en annan politisk vision. En politik som säger att vissa grupper inte är välkomna här får också konsekvenser för hur man behandlas i samhället, i första hand för dem som inte längre får rätt till skydd undan krig och förtryck men också för dem som redan har fått skydd. Det är så skillnader i samhället skapas, klassamhället upprätthålls och rasismen förstärks. När regeringsföreträdare och stora delar av borgerligheten säger att landet är fullt, att vi inte klarar av mer och att vi står inför en stundande systemkollaps utmålas de människor som söker sig hit som ett hot i stället för att vi diskuterar en lösning och en politisk väg framåt. En sådan splittring drabbar

alla som i någon mening ses som "nya" i Sverige, även om man levtt här i generationer. Vi vet det, för det är tyvärr så vi ser på varandra.

Konsekvenserna syns i brinnande asylboenden, i hatbrott och i en alltmer rå och rasistisk ton i samhällsdebatten. Asylsökande misstänkliggörs, och mest tydligt blir det i debatten om ensamkommande barn. När det gäller detta, herr talman, har vi alla ett stort ansvar som jag önskar att vi tar. En person med ett svenskklingande namn har över 50 procents större chans att bli kallad på arbetsintervju än en person med ett Mellanöstern- eller nordafrikanskt klingande namn. Diskriminering utgör ett stort hinder för utlandsföddas möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden och att få ett rättvist bemötande i samhället i stort. Att bekämpa diskriminering handlar om att förändra fördomar och förutfattade meningar. Det är ingen lätt uppgift men en uppgift som måste tas på stort allvar. Vänsterpartiet menar att de måste kosta att diskriminera. Offentliga arbetsgivare bör ta ledartröjan i arbetet mot diskriminering genom att använda kravprofiler och se flerspråkighet och tvärkulturell kompetens som meriter vid anställning. Herr talman! Det går inte att tala om integration utan att tala om jämställdhet. Sverige är ett av världens mest jämställda länder, men vi har mycket kvar att göra. Löneskillnader, mäns våld mot kvinnor, diskriminering och obetalt arbete i hemmet är fortfarande stora utmaningar för det svenska samhället. Jämställdheten kan aldrig tas för given. Feministiska kamper måste tas varje dag och överallt. Det är så vi har nått dit där vi är i dag, och det är så vi bygger ett rättvisare och mer jämlikt Sverige. Barnomsorg, särbeskattning, föräldraförsäkring och tillgång till bostad är några av de viktigaste byggstenarna i den svenska jämställdhetspolitiken. Att peka finger åt andra som vi anser vara mindre jämställda gör inte Sverige mer jämställt. Vi måste i stället se politikens roll i nedbrytandet av patriarkala mönster och strukturer. Vänsterpartiet tar patriarkala strukturer och bristande jämställdhet på allvar. När de används som slagträ i debatten för att misstänkliggöra flyktingar skadar det både jämställdheten och spär på rasistiska strömningar. Med en feministisk migrationspolitik kan vi säkerställa ett värdigt och inkluderande mottagande, där alla människor har samma möjligheter att ta sig till Sverige och samma möjligheter att etablera sig här. Herr talman! Migrationsverket har konstaterat att den heterosexuelle mannen är normen i deras insatser. Vi ser att akterna upprättas på männen när familjerna kommer liksom att männen får kreditkortet och är kontaktpersoner. Arbetsförmedlingens analyser visar att kvinnor tar del av myndighetens etableringsuppdrag i lägre utsträckning än män. Det är därför viktigt att dessa myndigheters verksamhet analyseras och granskas för att ge ett mer jämställt mottagande. Herr talman! Det som skiljer Vänsterpartiet från de andra partierna i den här kammaren är att vi ser vilken betydelse det stora och det lilla har i samverkan, hur migrationspolitiken, rasismen, jämställdheten, välfärden och klyftorna i samhället samverkar när

det gäller möjligheten för människor som kommer till Sverige att etablera sig i det nya hemlandet. Det är därför vi ibland når andra slutsatser och svar på frågorna än övriga partiet. I högerens Sverige ska de rikaste aldrig behöva betala för att förbättra livet för de mest utsatta. Skattesänkningar är alltid viktigare än investeringar i välfärden – investeringar i oss alla. Privata företags möjligheter att göra vinst på våra gemensamma egendomar får aldrig stoppas av ambitionerna att skapa ett jämlikare och mer rättvist Sverige. Det är i grunden därför högern inte kan driva en human och välkomnande flyktingpolitik. Vill man inte satsa på en stark välfärd i den stora integrationspolitiken kommer mottagandet inte att bli lika starkt och omfattande eller samhället rättvist, jämlikt och inkluderande. Så länge den rödgröna regeringen vägrar att göra någonting åt det skattesystem som högern har riggat för att gynna de rikaste kommer de stora förbättringarna av mottagningssystemet att utebli och klyftorna i samhället att bestå. Trots att Socialdemokraterna pekat ut klyftorna i Sverige som det största problemet vi har i dag saknas de stora ekonomiska förslagen om att göra någonting åt det. Därför kommer Vänsterpartiet att fortsätta att driva på för en ekonomi som gynnar oss alla och kan ge oss den friheten vi önskar oss och att inte bara de rikaste får den. Herr talman! Med detta ställer jag mig, med visst krax på rösten, bakom samtliga Vänsterpartiets reservationer, men för tids vinning yrkar jag endast bifall till reservation nr 3.